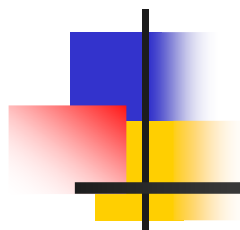
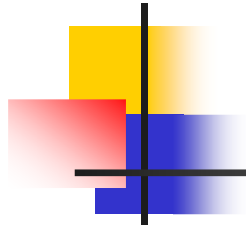

Unutarnja revizija u potpori razvoju financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru

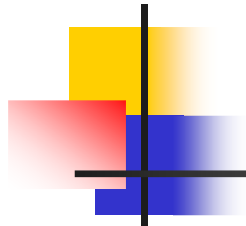
Ivan Kurjan, koordinator za metodologiju i razvoj unutarnje revizije

Ministarstvo financija
Uprava za financijsko upravljanje i nadzor
Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole

Cilj

- Pojasniti svrhu i ulogu unutarnje revizije u potpori razvoja sustava financijskog upravljanja i kontrola kod korisnika proračuna

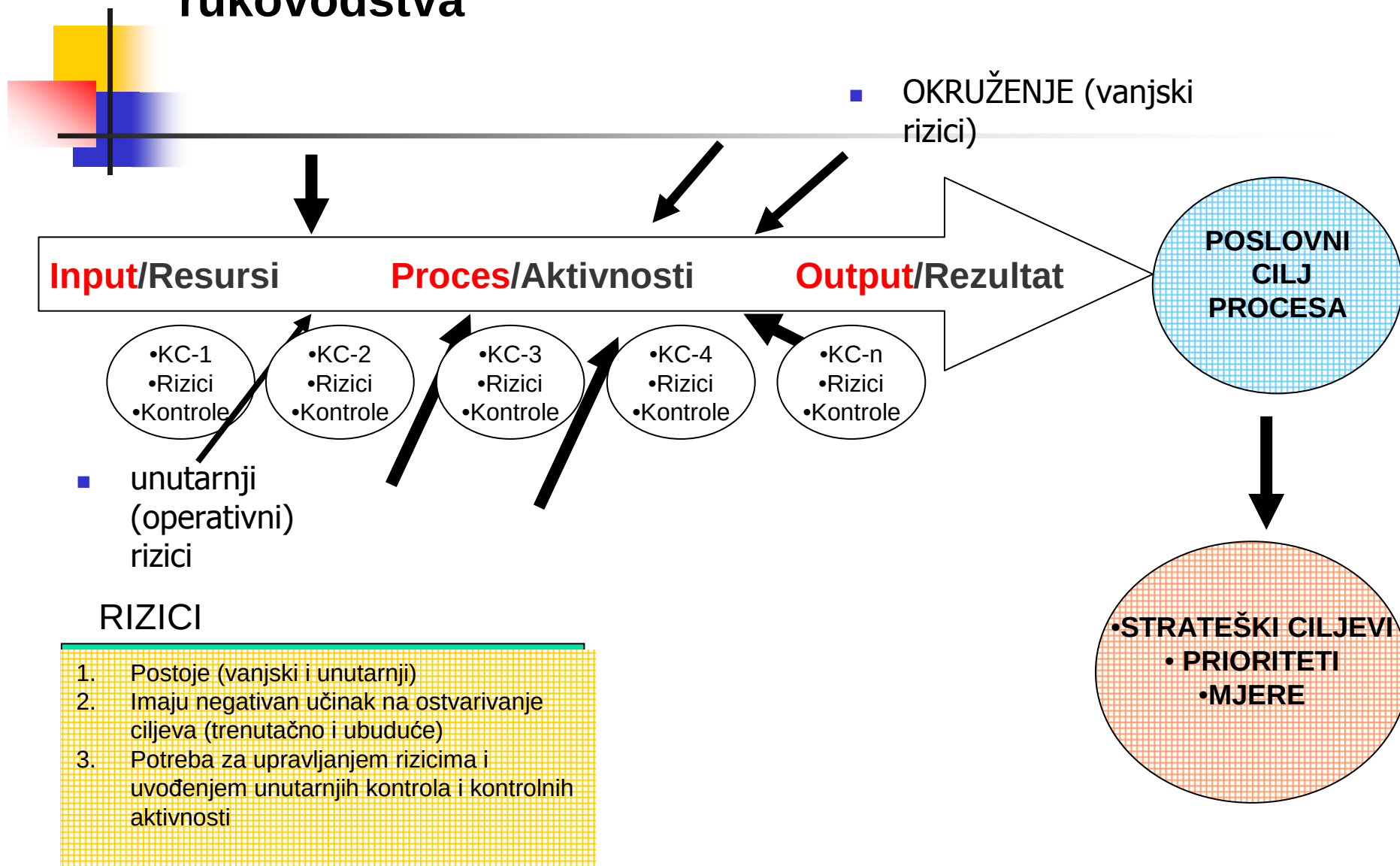
Sadržaj

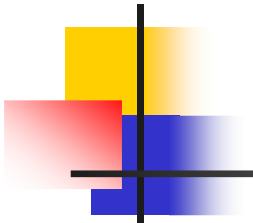
- Svrha i uloga unutarnje revizije u sustavu unutarnjih financijskih kontrola korisnika proračuna
- Uspostavljanje unutarnje revizije, neovisnost unutarnje revizije i unutarnjih revizora kod korisnika proračuna
- Planiranje i obavljanje unutarnje revizije kod korisnika proračuna 1. i 2. razine
- Izvješćivanje unutarnje revizije, donošenje Plana djelovanja
- Odgovornost za implementaciju, praćenje provedbe preporuka unutarnje revizije i poboljšanje financijskog upravljanja i kontrola
- Razlike između unutarnje revizije i inspekcije (unutarnje)

Područje rada unutarnje revizije

Upravljanje procesima – odgovornost rukovodstva

Svrha i uloga unutarnje revizije u sustavu unutarnjih financijskih kontrola korisnika proračuna

Unutarnja revizija:

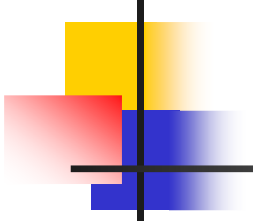
- a) **dio je sveobuhvatnog sustava unutarnje financijske kontrole** u javnom sektoru (jedan od dva elementa sustava)
- b) **neovisna je i objektivna aktivnost**
 - davanja stručnog mišljenja o unutarnjim kontrolama koje je uspostavilo rukovodstvo, te
 - davanja savjeta za poboljšanje unutarnjih kontrola

s ciljem dodavanja vrijednosti i poboljšanja poslovanja korisnika proračuna

- c) **pomaže korisniku proračuna u ostvarivanju planiranih ciljeva i poboljšanju djelotvornosti procesa**
 - upravljanja rizicima
 - unutarnjih kontrola i
 - upravljanja (gospodarenja)

■ Napomene:

- Unutarnja revizija nije inspekcija (ne vrši provjeru izvršenih transakcija)
- Kontrola se u kontekstu sustava unutarnjih kontrola ne smatra samo provjerom. Kontrola je puno šire od pojma provjere

Obveza ustrojavanja unutarnje revizije kod korisnika proračuna na lokalnoj razini

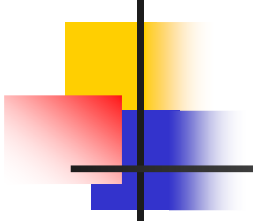
Na lokalnoj razini **neovisnu jedinicu za unutarnju reviziju** izravno odgovornu čelniku korisnika proračuna (dalje u tekstu: jedinica za unutarnju reviziju) **obvezni su ustrojiti:**

- županije
- Grad Zagreb
- gradovi sjedišta županija s više od 50 zaposlenih
- gradovi s više od 35 000 stanovnika.

Jedinica za unutarnju reviziju ustrojena na razini županije ili grada **obavlja unutarnju reviziju u županiji odnosno gradu i u korisnicima proračuna u nadležnosti županije odnosno grada**, izuzev u onim korisnicima proračuna iz nadležnosti županije odnosno grada koji unutarnju reviziju uspostavljaju sukladno člancima 4. i 6. Pravilnika.

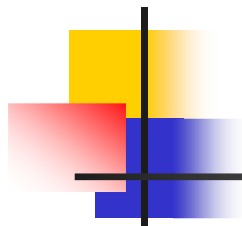
Jedinica za unutarnju reviziju **mora imati najmanje tri unutarnja revizora**, uključujući voditelja jedinice za unutarnju reviziju (**obvezu potrebno ispuniti do 31. prosinca 2015.**)

(Pravilnik o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna, Narodne novine broj 96/13)

Razlozi koji opravdavaju propisani zahtjev da jedinica za unutarnju reviziju ima minimalno 3 zaposlena unutarnja revizora

- **poštivanje standarda i metodologije rada unutarnje revizije**, posebno u dijelu nadzora i provjere kvalitete rada unutarnjih revizora
- unutarnja revizija u javnom sektoru razvija se kao **savjetodavno funkcija** koja **treba doprinijeti učinkovitijem upravljanju javnim sredstvima**
- **unutarnja revizija treba doprinijeti racionalizaciji i poboljšanju poslovanja korisnika proračuna**
 - pronalaženju mogućih ušteda, ekonomičnijoj i efikasnijoj organizaciji poslovanja
 - povećanju naplate prihoda
 - većoj razini aktivnosti
 - te drugih koristikoristi od njezina rada trebaju opravdavati troškove njezina rada
- učinkovita unutarnja revizija **jedan je od važnih preuvjeta za korištenje sredstava iz fondova Europske unije**
 - od 1. srpnja 2013. Republika Hrvatska je članica Europske unije, čime se otvaraju nove veće mogućnosti za korištenje fondova EU
 - jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave potencijalno su najveći korisnici tih sredstava, naročito proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, dakle, škole, vrtići, muzeji, kulturne ustanove, trgovačka društva i sl.

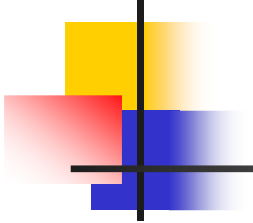
Ostali obveznici uspostavljanja unutarnje revizije na lokalnoj razini (čl.5. Pravilnika)

- (1) Unutarnju reviziju **na jedan od načina propisanih odredbama članka 17. Zakona** obvezni su uspostaviti sljedeći korisnici proračuna:
- **gradovi sjedišta županija koji imaju manje od 50 zaposlenih**
 - **gradovi koji imaju više od 50 zaposlenih i godišnje rashode i izdatke, uključujući rashode i izdatke njihovih proračunskih korisnika, zbrojno veće od 50.000.000,00 kuna, a nisu navedeni u članku 2. stavak 1. ovoga Pravilnika.**
- (2) **Odluku** o načinu uspostavljanja unutarnje revizije **donosi čelnik korisnika proračuna** iz stavka 1. ovoga članka prema vlastitoj procjeni opravdanosti, **uz suglasnost ministra financija.**
- (3) **Unutarnja revizija** uspostavljena u gradu iz stavka 1. ovoga članka **obavlja unutarnju reviziju u gradu i u proračunskim korisnicima proračuna grada.**

NAPOMENA;

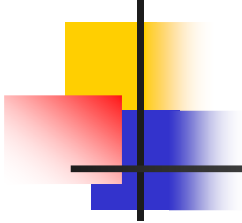
Do 31. prosinca 2014. korisnici proračuna trebaju uskladiti način uspostavljanja unutarnje revizije s kriterijima propisanim Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (NN 96/13).

Općine nisu obveznici uspostavljanja unutarnje revizije ali mogu sklopiti Sporazum o obavljanju unutarnje revizije sa županijom, uz suglasnost ministra financija

Dosadašnji uočeni problemi kod uspostavljanja unutarnje revizije na lokalnoj razini i Zaključak Vlade RH vezano uz provođenje daljnjih aktivnosti na uspostavljanju unutarnje revizije u javnom sektoru

- **Znatan broj korisnika proračuna na lokalnoj razini nije do sada izvršio obvezu uspostavljanja unutarnje revizije** prema kriterijima Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (NN 35/08)
- Prema Zaključku Vlade RH od 26.09.2013. **zadužuju se čelnici korisnika proračuna Republike Hrvatske za provedbu aktivnosti daljnjeg razvoja unutarnje revizije** sukladno zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju unutarnju reviziju u javnom sektoru Republike Hrvatske.

Neovisnost unutarnje revizije

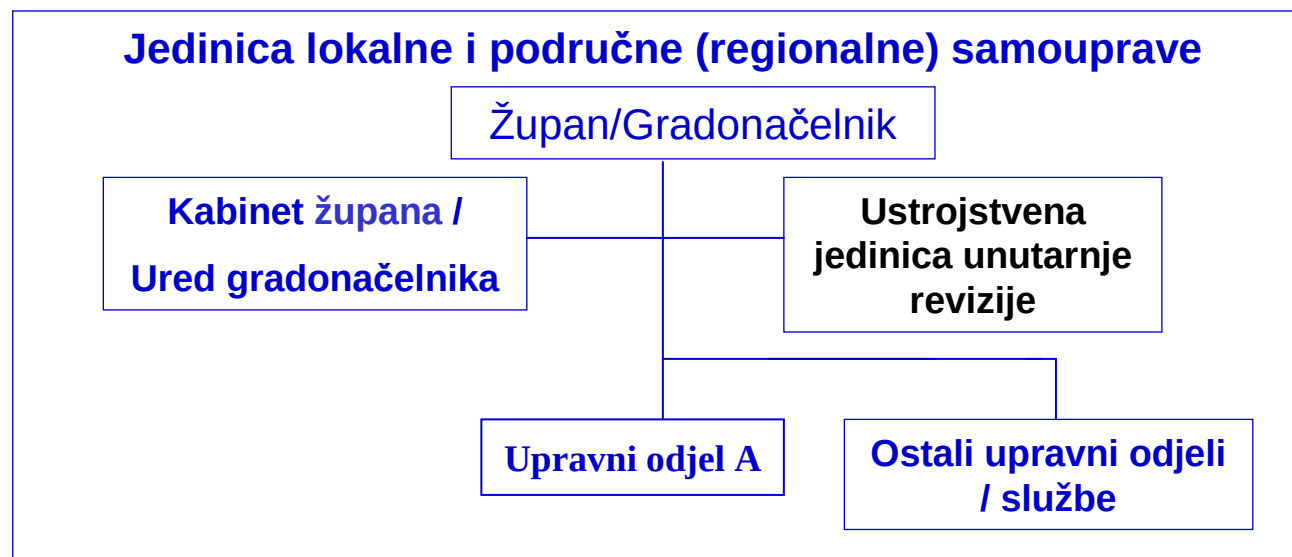
Jedinica za unutarnju reviziju

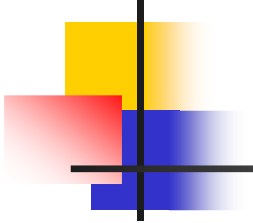
- **ustrojava se kod korisnika proračuna na najvišoj organizacijskoj razini**
- ustrojstveno i funkcionalno **izravno** i isključivo **odgovorna je čelniku** korisnika proračuna

Funkcionalna neovisnost jedinice za unutarnju reviziju **ostvaruje se:**

- a) njezinom neovisnošću o drugim organizacijskim oblicima korisnika proračuna
- b) **u planiranju rada**
- c) **provođenju unutarnje revizije i**
- d) **izvješćivanju**

Ustrojstveni položaj jedinice za unutarnju reviziju - primjer

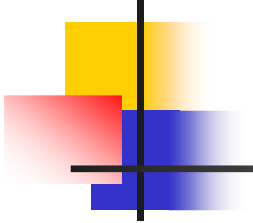
Neovisnost unutarnjih revizora

Unutarnji revizori **neovisni su u poslovima unutarnje revizije**, koje obavljaju stručno i profesionalno:

- primjenjujući **metodologiju** utemeljenu na međunarodnim revizijskim standardima (IIA standardi), propisanu Priručnikom za unutarnje revizore
- pridržavajući se **načela i pravila Kodeksa strukovne etike** unutarnjih revizora (Narodne novine broj 18/08.) i
- pridržavajući se odredbi **Povelje unutarnjih revizora**

Unutarnjim revizorima pri obavljanju unutarnje revizije treba osigurati neograničeni pristup dokumentaciji, podacima, osobama i materijalnoj imovini.

Unutarnji revizori **dužni su čuvati tajnost podataka** prikupljenih tijekom obavljanja unutarnje revizije

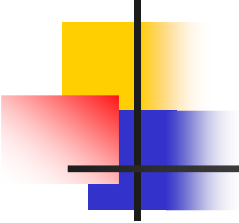
Neovisnost unutarnjih revizora

Unutarnji revizori **ne mogu biti uključeni u izvršenje izravnih funkcija korisnika proračuna**, jer je u tom slučaju povrijeđeno načelo neovisnosti unutarnjih revizora.

Primjerice, unutarnji revizoru **ne mogu biti**;

- uključeni u povjerenstvo za popis imovine, obveza, potraživanja i sl.,
- angažirani kao koordinatori za pripremu izjave o fiskalnoj odgovornosti,
- uključeni u razne radne skupine na način da im se dodijele operativne izvršne zadaće u radu povjerenstva
- angažirani za obavljanje unutarnjih inspekcijskih poslova vezanim uz pojedine izvršene transakcije (unutarnji inspekcijski poslovi aktivnost su primarno FMC-a, a ne unutarnje revizije)

Unutarnji revizori **mogu biti**, i poželjno je da budu, **savjetodavno angažirani** na način da daju suštinske načelne savjete-preporuke (bez detaljnih operativnih rješenja – operativna rješenja priprema i provodi rukovodstvo korisnika proračuna). Opseg savjetodavnih usluga načelno se utvrđuje Poveljom unutarnjih revizora i planira u strateškom i Godišnjem planu unutarnje revizije.

Planiranje i obavljanje unutarnje revizije

Unutarnja revizija obavlja se prema:

- a) strateškom planu** za trogodišnje razdoblje
- b) godišnjem planu**
- c) planu pojedinačne revizije**

Planiranje i obavljanje unutarnje revizije

Strateški plan obavljanja unutarnje revizije za trogodišnje razdoblje, te Godišnji plan unutarnje revizije, kao i njihove izmjene i dopune, na temelju procjene rizika, **izrađuje voditelj jedinice za unutarnju reviziju, a donosi čelnik korisnika proračuna.**

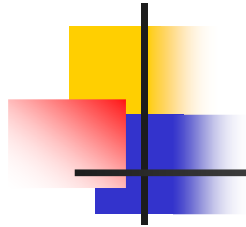
U pripremi izrade Strateškog plana unutarnje revizije voditelj jedinice za unutarnju reviziju;

- **komunicira i održava sastanke sa čelnikom i višim rukovodstvom korisnika proračuna**
- **u Strateški plan revizije uključuje revizije po zaključku Vlade RH i drugih relevantnih institucija**
- **analizira izvještaje i nalaze Državnog ureda za reviziju, ARPE i dr. izvore**

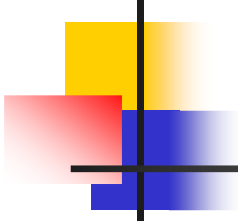
Godišnji plan unutarnje revizije

- izrađuje se na temelju Strateškog plana unutarnje revizije,
- Planira se cca 20% raspoloživog revizorskog vremena za obavljanje tzv. Ad hoc revizija po nalogu čelnika (Čelnik može tijekom godine zatražiti obavljanje do tada nespecificirane unutarnje revizije)

Neke važnije napomene vezane uz planiranje unutarnje revizije

- Voditelj jedinice za unutarnju reviziju može planirati u Strateškom i Godišnjem planu unutarnje revizije;
 - obavljanje unutarnjih revizija kod korisnika **prve i druge** razine,
 - obavljanje **horizontalnih revizija** nekih istovrsnih procesa s drugim korisnicima proračuna (npr. revidiranje procesa davanja potpora u kulturi, i drugih istovrsnih procesa), kako bi se utvrdila najbolja praksa unutarnjih kontrola u revidiranim procesima

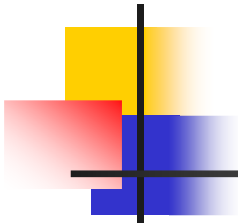
Izvješćivanje unutarnje revizije o obavljenoj pojedinačnoj reviziji i donošenje Plana djelovanja

Za svaku obavljenу reviziju izrađuje se nakon provedenog testiranja **nacrt revizorskog izvješća**. U nacrtu revizorskog izvješća daju se nalazi, stručno revizorsko mišljenje o unutarnjim kontrolama i **preporuke** za poboljšanje unutarnjih kontrola gdje je to prikladno.

O nacrtu revizorskog izvješća **raspravlja se** s predstavnicima revidiranog subjekta **na završnom sastanku**.

Za prihvaćene preporuke sastavlja se **Plan djelovanja** koji **odobrava čelnik korisnika proračuna**.

Konačno revizorsko **izvješće odobrava voditelj jedinice za unutarnju reviziju** i **dostavlja ga čelniku** korisnika proračuna i revidiranom subjektu.

Odgovornost za implementaciju, praćenje provedbe preporuka unutarnje revizije i poboljšanje financijskog upravljanja i kontrola

Za implementaciju i praćenje preporuka prema Planu djelovanja preporuka **odgovorno je rukovodstvo.**

Unutarnja revizija također prati implementaciju danih preporuka i o tome povremeno obavještava čelnika korisnika proračuna.

Zaključak Vlade RH od 26.09.2013. vezano uz dane preporuke unutarnje revizije

- **osigurati provedbu prihvaćenih preporuka** unutarnje revizije u skladu s rokovima, kako je navedeno u planovima djelovanja
- za preporuke unutarnje revizije koje nisu provedene prema planu djelovanja **utvrditi razloge neprovođenja i poduzeti aktivnosti u svrhu njihove provedbe** odnosno ukoliko iste nije moguće provesti zbog određenih okolnosti navedeno treba usuglasiti na razini čelnika korisnika proračuna i unutarnje revizije

UNUTARNJA REVIZIJA VS INSPEKCIJA

Uslužna aktivnost...

Naglasak na budućnost radi potpore rukovodstvu...

Procjenjuje sustave i savjetuje...

Naglasak na sustavu...

Cilj: ocijeniti sustave i preporučiti poboljšanja...

Istražna aktivnost...

Ispituje prošlost radi utvrđivanja konkretnih povreda propisa...

Provjerava pridržavanje propisa...

Naglasak na transakciji, pojedincu...

Cilj: otkriti povrede propisa i odrediti kaznene mjere...

- kontaktni podaci;

Ivan Kurjan

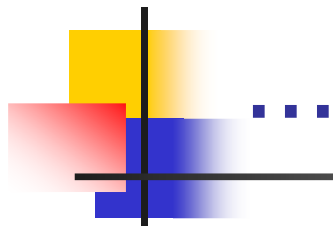
Ministarstvo financija

Uprava za financijsko upravljanje i nadzor

Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole

tel: 01/4585-912

e-mail: ivan.kurjan@mfin.hr

HVALA NA POZORNOSTI

Pitanja i komentari

